

СТАНДАРД 8: КВАЛИТЕТ СТУДЕНАТА.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда

Институционалне процедуре

Висока ИСТ школа у потпуности примењује институционалну стратегију у процедурама пријема и признавања образовања у складу са Законом и Статутом Школе и правилима и одлукама усвојеним од стране Наставног већа.

Крајем школске 2012/13. године је усвојен пројекат имплементације квалитета у све аспекте пословања Школе, чиме су дефинисане процедуре око анализа података о упису, студирању, пролазности на испитима и завршетку школовања.

Све одлуке Наставног већа Школе доносе се у складу са Законом о високом образовању, Статутом школе и актуелним Правилницима и Процедурама. Седнице Наставног већа заказују се најмање три дана унапред. Предложени дневни ред и сав материјал који се односи на тачке дневног реда, доставља се члановима Наставног већа и представницима Студентског парламента путем е-mail-а. На овај начин обезбеђују се услови за конструктивне дискусије на седницама већа у функцији ефикасног доношења Одлука Наставног већа. Битни параметри који указују на јавност рада Наставног већа:

- Благовремено заказивање седница и достављање радног материјала члановима већа путем е-mail-а (предлога Правилника за разматрање, материјала за анализирање, Извештаја и захтева Катедри и Већа студијских програма, Захтева студената и сл.).
- Редовно позивање студената на седнице Наставног већа - е-mail адресе представника студентског парламента који присуствују седницама Наставног већа су саставни део е-mailing листе, што значи да све што се у припреми седнице достави члановима Наставног већа, доставља се истовремено и представницима студената. То им даје могућност да се подробно припреме за све тачке дневног реда за које су заинтересовани (доказује се е-mailing листом Наставно веће и базом података о раније заказиваним седницама).
- Студенти се укључују у дискусије на седницама Наставног већа по свим питањима од интереса за квалитет студија у свим аспектима студирања (докази су забележени у усвојеним Записницима са седница Наставног већа).
- Сва правила која се односе на пријем студента и услове и начин њиховог студирања усвојена су од стране Наставног већа и

благовремено објављена на огласним таблама и на сајту Школе.

- Сваке школске године Школа организује „Дан отворених врата“ који је намењен будућим студентима у циљу упознавања са студијским програмима Школе, наставним програмима, условима уписа, условима и стандардима студирања, наставницима и студентима.
- Школа је учесник Темпус пројекта. „Visuality & Mathematics: Experiential Education of Mathematics through Visual Arts, Sciences and Playful Activities“ („the action“), Број пројекта: 530394-TEMPUS-1-2012-1-HU-TEMPUS-JPHES, број уговора: 2012-3076/001-001, финансијер: The Education, Audiovisual and Culture Executive Agency (EACEA), EU. На овај начин одређеном броју студената, у више наврата, била је омогућена плаћена стручна пракса у више европских градова који су учесници пројекта, што су студенти успешно прихватили и реализовали.

Процедуре за пријем и оцењивање

- Сајт Школе је веома информативан. Садржаји су систематизовани за активне студенте (www.ict.edu.rs) и будуће студенте (<http://upis.ict.edu.rs>). Развој сајта, функционалност и ажурност обезбеђује стална Комисија за информациони систем Школе (у складу са Статутом, изабрана одлуком Наставног већа) и ангажовање администратора и модератора задужених за дневно обавештавање и ажурирање свих релевантних садржаја. Од школске 2013/14. године у служби студената је и Студентски web сервис путем кога студенти могу пријављивати предмете и испите, остварити увид у своје оцене, остварене активности и школарине.

- Сва правила везана за упис у прву годину студија објављена су на сајту Школе и доследно се примењују при спровођењу уписне процедуре. Такође су благовремено објављени и сви подаци о важним терминима и потребној документацији у току уписне процедуре, од тренутка подношења докумената до самог уписа (прошлогодишњи подаци о свим фазама уписне процедуре још увек су објављени на сајту <http://upis.ict.edu.rs/>,

http://upis.ict.edu.rs/upis_osnovne_studije/uslovi_upisa,

http://upis.ict.edu.rs/upis_osnovne_studije/potrebna_dokumenta,

http://upis.ict.edu.rs/upis_osnovne_studije/pravila_prijemnog_ispita,

http://upis.ict.edu.rs/upis_osnovne_studije/skolarina).

Школа организује припремну наставу за пријемни испит из математике у обиму од 36 часова. Пријава се врши путем форме која се налази на сајту Школе (<http://upis.ict.edu.rs/content/prijavite-se-za-pripremnu-nastavu>)

Сва правила везана за упис дефинисана су Правилником о упису.

- На крају сваког дана који је предвиђен за пријем докумената на огласној табли и на сајту Школе доступни су подаци о пријављеним кандидатима и броју њихових бодова из средње школе, на које се може поднети приговор у случају да неки податак није тачан или да бодови нису добро обрачунати.

- Подаци о укупном броју пријављених кандидата за упис у Школу достављају се Министарству просвете у дефинисаном року.

- По завршеном пријему докумената на сајту и на огласној табли Школе објављује се списак свих пријављених кандидата са распоредом полагања пријемног испита.

- После пријемног испита, у објављеном року, објављује се прелиминарна ранг листа која садржи јасно приказане бодове по основу успеха из средње школе, бодове са пријемног испита и укупне бодове за рангирање.

- По истеку рокова за жалбе кандидата и разматрања пристиглих жалби на бодове са пријемног испита, објављује се коначна ранг листа са јасно дефинисаним планом уписа ранжираних кандидата.

- У оквиру описа Студијских програма на сајту Школе објављене су све информације о студијским програмима. За сваки предмет студијског програма објављени су ОПИСИ ПРЕДМЕТА

(http://www.ict.edu.rs/studijски_programi/osnovne_studije/internet_tehnologije/plan_studija) који поред циљева, исхода и садржаја, садрже јасно дефинисане предиспитне обавезе и начин полагања испита.

- За све изборне предмете пре почетка школске године заказују се презентације предмета, где предметни наставници представљају предмете у циљу детаљног упознавања студената са садржајима, предиспитним обавезама, циљевима и планираном исходу. На овај начин се обезбеђује да студенти у складу са интересовањима изврше што функционалнији избор предмета. Такође на презентацији предмета студенти добијају школску е-mail адресу и лозинку, која представља основу за даљу електронску комуникацију са професорима, студентском службом и сл.

- Вредновање предиспитних обавеза у складу са Законом, веома темељно је разматрано на седницама Наставног већа (доказ Записници) како би правилно биле узете у обзир све специфичности наставних предмета и дефинисани јасни критеријуми вредновања предиспитних обавеза. На плану предиспитних обавеза, у више наврата су се указивале потребе да се размотре критеријуми условљавања полагања испита бодовима са предиспитних обавеза. Комисија за самовредновање захтевала је од свих предметних наставника вођење уредних евиденција о

предиспитним обавезама и благовремено достављање Записника о предиспитним обавезама студентској служби. Дефинисање прага предиспитних обавеза урађено је у сарадњи са студентима.

- Комплетна процедура у вези са начинима реализације предиспитних обавеза, предмета, испита и слично, дефинисана је Правилником о студијама.

- Правила оцењивања студената на испитима су регулисана Статутом, и детаљније Правилником о студијама, а објављивање свих видова постигнутих резултата је веома транспарентно. У случају да постоји незадовољство студента у вези са начином полагања испита или добијеном оценом, може се уложити жалба у складу са Процедуром решавања молби и жалби студената.

- Наставници су дужни да у јединственој форми достављају бодове остварене на предиспитним обавезама и испитима администратору сајта, за објављивање на сајту.

- Обавеза сваког наставника је да приликом објављивања резултата, објаве и термин у коме студенти могу погледати своје радове на предиспитним обавезама и испитима и добити потребно образложење за остварене бодове.

- Право да после три неуспела полагања захтевају полагање испита пред комисијом, студенти користе, што се може видети у евиденцији студентске службе.

Инфраструктура за студенте

Радно време студентске службе прилагођено је потребама студената и објављено је на огласној табли и сајту Школе. Поред стандардног радног времена, у циљу излажења у сусрет и запосленим студентима, студентска служба ради средом до 18 часова и прве суботе у месецу. Такође, студентима је на располагању е- mail studentska.sluzba@ict.edu.rs који један референт службе и шеф студентске службе свакодневно отварају, одговарају на постављена питања и обрађују захтеве.

Коришћење библиотеке и школске скриптарнице такође је усклађено са потребама студената. Радно време објављено је на сајту и огласној табли Школе. Додатне информације које се тичу доступности и цена уџбеника, приручника и практикума који покривају предмете и области којима се Школа бави, студенти могу добити и путем е-mail-а skriptarnica@ict.edu.rs и biblioteka@ict.edu.rs. У свакој години, финансијским планом се планирају средства за издавање уџбеника и куповину стручне литературе за библиотеку према потребама које исказују надлежне Катедре, за наредну годину. Катедре су задужене да у складу са Правилником о издавачкој делатности и потребама студената, благовремено раде на обезбеђивању наставног материјала (уџбеника, практикума, збирки задатака и сл.).

У делу сајта за *ауторизоване кориснике*, студенте и наставнике наше школе, постављају се материјали са предавања у виду презентација, стручних чланака из актуелних области за предмет, тема за домаће задатке и сл. (http://www.ict.edu.rs/studiranje/materijali_za_studente).

Студентима је на располагању и посебан e-learning систем који постоји у Школи (Moodle platforma) који се за поједине предмете користи као додатни облик реализације наставе.

Мишљење студента о квалитету уџбеника и снабдевености потребном литературом прибавља се сваке школске године студентском анкетом за сваки предмет. Према резултатима анкете, у неколико наврата, Школа је предузела мере за поправљање доступности уџбеника студентима

Такође, Катедра за Телекомуникације донела је одлуку о припреми уџбеника за предмете за које су студенти у анкети изразили проблем као и да се на иницијативе студената исказане у анкети на катедрама доносе одлуке о припремама уџбеника.

Рачунарска лабораторија ставља се на располагање студентима у слободно време у складу са распоредом наставе у сваком триместру. Студенти могу да користе интернет и друге потребне програме за израду домаћих задатака и семинарских радова. После објављивања распореда наставе, објављују се термини за коришћење рачунарске лабораторије. Поред тога, студентима је на располагању и посебна рачунарска учионица (сала 11) у којој је омогућен приступ Интернету.

Спорт и рекреација обухваћени су изборним предметом Спорт и рекреација. Школа сваке године плаћа коришћење базена који је у склопу Спортско-рекреативног центра Ташмајдан. У распореду наставе је предвиђено да се у време коришћења базена не одржавају други часови предавања или вежби у Школи, тако да студенти те термине могу да користе. Поред тога, за спортске активности студентима су на располагању физкултурна сала, као и терен за мали фудбал и кошарку у дворишту Школе. Школа је финансијским планом предвидела реконструкцију свлачионица и поправљање хигијенских услова за употребу физкултурне сале.

Наши студенти су организовани и за екипне спортове и Школа може да буде поносна на њихове успехе на спортским такмичењима годинама уназад. Учесће студената на спортским такмичењима финансира Школа.

(http://www.ict.edu.rs/studentske_aktivnosti/sportske_aktivnosti).

Термини консултација наставника објављују се на почетку триместра на сајту и огласној табли. Поред објављених термина консултација, студентима је омогућено да предметне наставнике контактирају путем електронске поште. У циљу лакше комуникације сваки студент има отворен e-mail налог на школском домену у форми

која садржи име и презиме студента и број индекса (ime.prezime_000_00@ict.edu.rs).

E-mail адресе свих наставника и сарадника објављене су на сајту, а постоје и форме за директно слање e-mail-а наставнику са сајта школе.

Код коришћења термина консултација, примећено је да студенти прве године студија ретко користе ове термине. Из тог разлога, на пријему студената прве године, студентима су подељени штампани водичи за студенте прве године, са свим битним информацијама за сналажење у Школи, и нагласком на консултације као један од начина за индивидуални рад наставника са студентом.

Корективне мере и процедуре за слабу пролазност на испитима

Наставно веће школе разматра пролазност на испитима у циљу дефинисања узрока ниске пролазности и потреба за предузимање корективних мера. У зависности од узрока, мере се предузимају на нивоу Катедри које су дужне да дефинишу начине поправљања пролазности или на нивоу Школе. У том смислу предузимају се различите мере. Школске 2009/10 због слабе пролазности на предиспитним обавезама на нивоу Школе је донета одлука о додатном року за полагање колоквијума која још увек важи.

У складу са овом праксом, додатно је анализирана пролазност и резултати остварених студентских активности, и у консултацијама са студентима је закључено да у редовној акредитацији (2012. год.) треба урадити додатне измене у складу са уоченим проблемима. Ово је реализовано кроз креирање три модула на студијском програму Интернет технологије (Администрирање рачунарских мрежа, Web програмирање и Медицинска информатика). Поред тога, у складу са резултатима студентских анкета, предмети који су својим обимом представљали већини студената проблеме у савладавању у новој акредитацији подељени су у два предмета (Web програмирање PHP, ООП-С#, Администрирање система Linux, Администрирање система Windows). У складу са савременим достигнућима и трендовима у области информационих и комуникационих технологија, велики број предмета претрпео је измену наставног плана, док је у наставни план свих студијских програма уврштено по неколико нових предмета.

Као један од узрока слабе пролазности на испитима, уочен је проблем недостатка свести код једног броја студента о значају активног студирања, неопходног за испуњавање предиспитних обавеза и олакшано савладавање градива. Наставно веће донело је одлуку да се системски утиче на подизање свести студената о значају активног студирања. У овај процес укључени су сви наставници и Студентски парламент, како би се повећао степен посећености наставе, ниво активности

студената у току триместра и повећале могућности за савладавања градива.

Анализом студентских анкета о појединачним предметима, али и студијском програму, дошло се до низа закључака које су надлежне Катедре предложиле у циљу повећања пролазности на предиспитним обазезама и испиту.

Према резултатима анкете о томе како су кандидати који конкуришу за упис у Школу сазнали за Школу, највећи број кандидата наводи препоруке бивших студента, пријатеља и родитеља. Затим следи сајт школе, онда портал инфостуд и представљање Школе на сајмовима образовања. Остале категорије су занемарљиво мале. На основу наведених података и података о пролазности на испитима долази се до закључака о смерницама за подизање квалитета студената.

б) SWOT анализа

ПРЕДНОСТИ		СЛАБОСТИ	
Препоруке као мотив за упис у школу, посебно бивших студената и родитеља, указују да свршени студенти школе излазе из Школе са добрим мишљењем о школи.	+++	Недостатак општих информација у потенцијалној студентској популацији о студирању у складу са Законом о високом образовању.	++
Добро и благовремено информисање средњошколаца о студијским програмима и правилима студирања путем сајта, учешћем на сајмовима образовања, презентацијама студијских програма Школе у средњим школама које су одабране као циљна група за селекцију студената.	+++	Немогућност студената да савладају поједине предмете који по својој природи обухватају теже градиво (нпр. рачунарске мреже и програмирање), или да успешно савладају све друге области осим програмирања. Овде се могу уочити три разлога: недовољна предзнања, недостатак склоности за одређене области и нефункционалан избор предмета.	+
Организован пријем заинтересованих кандидата ради представљања лабораторија, опреме и остале инфраструктуре Школе. Кандидати се јављају путем форме на сајту, након чега им се упућује позив да посете Школу и стекну реалну представу о условима студирања.	+++	Недовољно информација у студентским анкетама у делу где им је остављено да упишу своја запажања која нису обухваћена питањима постављеним у анкети о педагошким квалитетима наставника. Анкетирање као важан фактор за усмеравање рада наставника, није адекватно прихваћено код једног броја студента.	++
Детаљно информисање студента о ЕСПБ и значају и потреби активног студирања.	+++	Одговори на поједина питања у анкети показују да питање није довољно јасно.	+
Информисање студената о правима студената и укључивању у рад органа Школе.	++	Велики број студента још увек не показује жељу за студентским организовањем и интересовање за утицај на рад Школе и квалитет студирања.	++
Константно ажурирање "најчешћих питања и одговора" на сајту Школе	+++	На појединим предметима постоје велика нагомилавања због лошије пролазности у току претходне године	++
Доступност студентске службе, наставника и сарадника путем електронске поште и у директној комуникацији	+++	На појединим изборним предметима постоји велико и неравномерно распоређивање студената у односу на претходне године	+
Висок степен свести о подршци студентима са посебним потребама (од пријемног испита до краја студија)	+++		
Транспарентност у свим аспектима рада Школе.	++		

Захваљујући електронској бази података о резултатима студената на предиспитним обавезама и испитима, анализе података о пролазности студената према различитим критеријумима, пружају реалне показатеље о раду студената и наставника.	+++		
Студенти имају представнике чланове Савета Школе и редовно присуствују свим седницама Савета школе и седницама Наставног већа, као и састанцима Комисије за самовредновање. Уредно се обавештавају о седницама као и сви други чланови Савета и Наставног већа.	+++		
Студентски парламент већ шест година спроводи анкету о педагошким квалитетима наставника и квалитету наставе из свих предмета, у сваком триместру уз процедуру која је у потпуности транспарентна.	+++		
МОГУЋНОСТИ		ОПАСНОСТИ	
Наставак школовања на специјалистичким студијама у нашој Школи на студијским програмима на којима се наставља усавршавање у областима садржаним на основним студијама.	+++	Појава да студенти са одличним и врло добрим успехом у средњим школама показују знатно нижи ниво знања из многих области у односу на претходно постигнут успех	++
Добро позиционирање на тржишту рада због добре оспособљености за примену знања и вештина у току студија.	+++	Врло низак ниво знања страног језика стеченог у средњошколском образовању, посебно код студената који долазе из унутрашњости.	+
Успостављена пракса сарадње са привредом.	++	Недовољна имплементација звања стечених у високом образовању према Новом закону код послодаваца и националне службе за запошљавање још увек наводи потенцијалне студенте да се због звања опредељују за факултете, због чега на високе струковне школе аплицира већи број студената са слабијим успехом, што за последицу има отежано студирање	+++
Веће потребе привреде за компетенцијама наших студената са свих студијских програма	++	Успостављање праве мере квалитета знања наспрам могућности студената који се уписују у Школу и компетенција које треба да стекну.	+
Веће ангажовање наставника при обради тежег градива и додатни рад са студентима у терминима консултација	++	Да активности Школе на бољој селекцији кандидата за упис у школу не дају добре резултате.	++
Формирање модула који студентима омогућавају избегавање предмета и области за које немају афинитета и омогућили боље напредовање у областима за које показују веће склоности и способности.	+++	Утицај друштвених и социјалних фактора на могућности студента да редовно похађају наставу. Студенти су принуђени да раде преко студентских задруга, што често наводе као разлоге за одсуствовање са наставе и недостатак времена да испуне предиспитне обавезе	++
Боља селекција кандидата при упису у прву годину студија, посебно за студијске програме који захтевају разумевање тежег градива из области електротехнике и рачунарства.	++	Спор развој свести студента о потреби редовног похађања наставе у интересу успешног студирања	+
Утицај Школе на изградњу свести студената о неопходности већег интересовања за унапређење рада Школе и квалитет студија. Верујемо да су у протеклом периоду постављени стандарди у комуникацији са Студентским парламентом из којих се може очекивати изградња свести да се на рад Школе и сва студентска питања може	++	Недостатак студентских иницијатива у процесу спровођења самовредновања	++

утицати и да је мишљење студената драгоцено за подизање квалитета у свим аспектима студирања.			
		Неспремност једног броја наставника да мотивишу студенте на већи самостални рад у току триместра.	+
		Недовољно изграђени и недефинисани правни механизми у ситуацијама које захтевају адекватну корективну меру на резултате студентских анкета.	++

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета

Мере за селекцију кандидата

Анкетирање студената на самом упису у Школу је омогућило анализу профила потенцијалних студената који су заинтересовани за упис у Школу. Менаџмент Школе је формирао комисију која је извршила анализу Анкете о претходном школовању и начину избора Школе, и предложила одабир средњих стручних школа које се баве областима чије се изучавање у великој мери наставља на нашим студијским програмима. По основу тако изабраних школа покренут је пројекат успостављања сарадње са одабраним школама у току завршне године школовања. Школа је потписала споразум са средњом школом "Никола Тесла" у Београду, о сарадњи која подразумева реализацију блок наставе из стучних предмета за ђаке треће и четврте године. Блок настава се релизује бесплатно у лабораторијама наше школе у договореним терминима. Циљ овог пројекта је привлачење квалитетнијих студената на студијски програм Интернет технологије и Телекомуникације који захтевају добра техничка предзнања за успешно студирање на наведеним студијским програмима што би сасвим сигурно утицало на квалитетнији и успешнији исход студирања.

Исти програм је понуђен и школама економско-правног усмерења, чија се сарадња са Студијским програмом Поштанске и банкарске технологије очекује у наредним школским годинама.

Непрекидно подизање квалитета наставног кадра

Један од приоритета у планирању финансија Школе јесте образовање, стручно оспособљавање и усавршавање наставног кадра. С обзиром да студијски програми обухватају области које се веома брзо мењају и унапређују на технолошком плану, посебно у области електротехнике и рачунарства, неопходно је да наставници константно раде на осавремењавању програма како би компетенције наших дипломаца одговарале техничким и технолошким захтевима привреде. Катедре имају обавезу да Наставно веће извештавају о реализацији планова стручног оспособљавања за одређене области и наставне предмете у виду похађања стручних курсева из актуелних области, учешћа на семинарима, симпозијумима и

конференцијама.

Развој студентских сервиса на сајту Школе

С обзиром да искуство указује на велику усмереност студената на коришћење интернета, реализовано је неколико нових сервиса на сајту Школе и редизајнирање и поправљање функционалности постојећег сајта.

Студентима је на располагању студентски веб сервис путем кога се могу пријављивати испити, предмети, вршити увид у оцене, уплате и друге сличне информације.

На главном сајту Школе налази се линк ка сајту Студентског парламента, који је комплетно реализован и уређен од стране студената Школе.

Студенти имају и свој часопис (ICT часопис) <http://ictcasopis.ict.edu.rs/>, који је хостован на веб серверу Школе, и чији садржај креирају студенти.

Поред ових, студентима јена располагању и могуност бесплатног софтвера за Визуелну математику, који је такође хостован на Школском веб серверу.

Промоција струковног образовања у систему високог образовања

Информисање о месту и улози високих струковних школа у систему високог образовања и даље треба да заузме доста простора у информисању јавности о студијским програмима. Ову врсту промоције би требало схватити као друштвено одговорно информисање у функцији рационалнијег и функционалнијег одређивања студената за високе струковне школе, како би се смањио тренд да се висока струковна школа уписује после неуспешног студирања на неком од факултета.

Унапређење сарадње са привредом

У школи је формирана Комисија за сарадњу са привредом, у чијем саставу су наставници и представници студената. Комисија је формирана ради унапређења студентских пракси, могућности за волонтирање у току студија и стварање бољих могућности за запошљавање.

Поред традиционално добре сарадње регулисане Уговором са Поштом Србије на реализацији стручне праксе на студијском програму Поштанске и банкарске технологије, затим Телекомом и Компанијом Orion за студенте студијског програма Телекомуникације и Поштанске и банкарске технологије, Београдском Берзом и Компанијом Teletrader d.o.o. за област банкарства.

д) Показатељи и прилози за стандард 8

[Табела 8.1.](#) Преглед броја студената по нивоима, студијским програмима, и годинама студија на текућој школској години.

[Табела 8.2.](#) Стопа успешности студената

[Табела 8.3.](#) Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија

[Прилог 8.1.](#) Правилник о упису

[Прилог 8.2.](#) Правилник о студијама

[Прилог 8.3.](#) Извештај о реализацији праћења рада студијских програма

[Прилог 8.4.](#) Оцене рада студијских програма